VSTUPNÍ ČÁST

Název modulu

Chov drůbeže

Kód modulu

41-m-4/AM54

Typ vzdělávání

Odborné vzdělávání

Typ modulu

(odborný) teoreticko–praktický

Využitelnost vzdělávacího modulu

Kategorie dosaženého vzdělání

M (EQF úroveň 4)

H (EQF úroveň 3)

Skupiny oborů

41 - Zemědělství a lesnictví

Komplexní úloha

Plemena drůbeže

Profesní kvalifikace

Chovatel a ošetřovatel drůbeže a běžců (kód: 41-047-H)

Zootechnik pro chov drůbeže (kód: 41-112-M)

Platnost standardu od

26. 07. 2016

Obory vzdělání - poznámky

- 41-41-M/01 Agropodnikání
- 41-43-M/02 Chovatelství
- 41-51-H/01 Zemědělec-farmář
- 43-41-M/01 Veterinářství

Délka modulu (počet hodin)

32

Poznámka k délce modulu

Platnost modulu od

30. 04. 2020

Platnost modulu do

Vstupní předpoklady

Anatomie a fyziologie hospodářských zvířat

Obecná zootechnika

V případě oboru vzdělání kategorie H Základy obecné zootechniky a Složení těla hospodářských zvířat

JÁDRO MODULU

Charakteristika modulu

Tento kvalifikační modul je navazuje na získané poznatky z anatomie a fyziologie drůbeže a aplikuje poznatky z obecné zootechniky ve speciálním chovu – chovu drůbeže. Využívány jsou také poznatky z ekonomiky. Žáci se seznámí se situací v chovu hrabavé a vodní drůbeže v České republice a specifiky chovu jednotlivých druhů a kategorií drůbeže. Žáci získají dovednosti související s ošetřováním drůbeže v komerčním nebo zájmovém chovu. Žáci budou připraveni pro složení zkoušky z profesní kvalifikace 41-112-M Zootechnik pro chov drůbeže nebo 41-047-H Chovatel a ošetřovatel drůbeže a běžců.

Očekávané výsledky učení

Žák:

- vysvětlí a charakterizuje chov drůbeže v ČR
- posoudí exteriér drůbeže a jednotlivé části těla drůbeže s ohledem na jejich užitkovost
- vysvětlí a předvede označování a vedení prvotní evidence drůbeže
- popíše technologie a systémy chovu podle nároků jednotlivých druhů drůbeže
- předvede ošetření a údržbu prostor pro chov drůbeže
- popíše a rozpozná jednotlivé druhy krmiva, podá je drůbeži vhodným způsobem
- popíše způsoby napájení jednotlivých druhů drůbeže
- posoudí zdravotní stav a popíše denní kontrolu zdravotního stavu drůbeže s ohledem na technologii chovu
- vysvětlí způsoby reprodukce v chovech drůbeže a popíše průběh inkubace a líhnutí u jednotlivých druhů drůbeže podle použité technologie
- popíše a vysvětlí odchov mláďat a následný výkrm jednotlivých druhů drůbeže
- popíše a vysvětlí chov dospělé drůbeže
- vysvětlí a předvede sběr, ošetření a třídění vajec

Kompetence ve vazbě na NSK

41-112-M Zootechnik pro chov drůbeže:

- Aplikace platné legislativy v chovu drůbeže
- Vedení prvotní evidence v chovech drůbeže
- Posuzování chovného prostředí, technologie a systémů ustájení drůbeže
- Posuzování výživy a organizace krmení drůbeže
- Posuzování užitkových vlastností drůbeže
- Zajišťování reprodukce v chovu drůbeže
- Zajišťování péče o zdraví drůbeže
- Sběr, ošetření a třídění vajec
- Řízení a odborné vedení pracovníků zajišťujících živočišnou výrobu

Obsah vzdělávání (rozpis učiva)

1. Části těla drůbeže, posouzení z hlediska užitkovosti
2. Biologické zvláštnosti, plemena, hybridi
    - Chov slepic
        - Líhnutí kuřat
        - Odchov kuřat
        - Výkrm kuřat
        - Užitkový chov slepic
        - Rozmnožovací chov slepic
    - Chov krůt
        - Líhnutí krůťat
        - Odchov krůťat
        - Výkrm krůťat
        - Chov dospělých krůt
    - Chov kachen

        - Líhnutí kachňat
        - Odchov kachňat
        - Výkrm kachňat
        - Chov dospělých kachen
    - Chov hus
        - Líhnutí housat
        - Odchov housat
        - Výkrm hus
        - Chov dospělých hus

- Chov japonských křepelek, perliček a běžců

Učební činnosti žáků a strategie výuky

Strategie výuky

Metody slovní:

- monologické metody (popis, vysvětlování, výklad)
- dialogické metody (rozhovor, diskuse)
- metody práce s učebnicí, knihou, odborným časopisem (např. Náš chov, Drůbežář, Chovatel)

Metody názorně demonstrační:

- pozorování zvířat
- předvádění (zvířat, činností v chovu drůbeže)
- demonstrace obrazů statických
- projekce statická a dynamická

Metody praktické:

- nácvik pracovních dovedností
- žákovské laborování
- pracovní činnosti (v chovech drůbeže)
- grafické činnosti

Učební činnosti žáků:

Žáci v rámci teoretické výuky:

- pracují se vzorníkem plemen drůbeže a další odbornou literaturou a prohlížejí si fotografie nejdůležitějších plemen slepic, krůt, kachen, hus, perliček, japonských křepelek a běžců
- seznamují se s grafy s početními stavy drůbeže, zejména slepic
- charakterizují jednotlivé druhy drůbeže: slepice, krůty, kachny, husy, japonské křepelky, perličky a běžce
- na perokresbě a na živé slepici pojmenují jednotlivé části těla, uvedou hlavní masné partie
- seznámí se s užitkovými vlastnostmi drůbeže na základě výkladu učitele a charakterizují je
- pracují s platnou právní úpravou týkající se chovu zvířat (v tištěné podobě i v elektronické podobě s využitím internetu) – se zákonem na ochranu zvířat proti týrání, se zákonem o veterinární péči, se zákonem o šlechtění, plemenitbě, označování a evidenci, vyhláškou definující minimální standardy pro ochranu hospodářských zvířat, s nařízením vlády, kterým se stanoví organizace práce a pracovní postupy v chovech zvířat
- učí se vést záznamy patřící do prvotní evidence v chovech drůbeže a připravují modelové podklady pro ústřední evidenci
- seznamují se s technologiemi chovu jednotlivých druhů drůbeže na základě výkladu učitele, schémat a fotografií
- učí se posuzovat klady a zápory jednotlivých systémů ustájení drůbeže
- na základě výkladu a práce s textem se seznamují s postupy pro mechanické čištění hal po vyskladnění drůbeže
- učí se popsat postupy dezinfekce, dezinsekce a deratizace
- na základě výkladu, práce s textem a fotografiemi se učí popsat způsoby větrání a vytápění
- seznamují se s požadavky na výživu jednotlivých druhů a kategorií drůbeže a s používánými krmnými směsmi
- na základě výkladu, vysvětlování a práce s texty se žáci seznamují s požadavky pro chov nosnic v klasických klecích, obohacených klecových technologiích, ve voliérách, volně v halách a ve výbězích
- na základě výkladu učitele a práce s učebnicí nebo učebními texty se učí kreslit snáškovou křivku a charakterizují její význam
- seznamují se s požadavky pro výkrm kuřat
- seznamují se s požadavky pro odchov a chov krůt, pro výkrm krůťat

- seznamují se s požadavky pro odchov a chov hus, pro výkrm housat
- seznamují se s požadavky pro odchov a chov kachen, pro výkrm kachňat
- na základě výkladu učitele získávají poznatky k přirozenému a umělému rozmnožováním jednotlivých druhů drůbeže
- na základě výkladu učitele se seznámí s problematikou péče o zdraví jednotlivých druhů drůbeže, prohlédnou si fotografie s příznaky významných onemocnění drůbeže, naučí se popsat příznaky vybraných onemocnění
- získají poznatky ke sběru, čištění, třídění a skladování vajec
- vyhledají v dostupných zdrojích možnosti odborných školení a kvalifikačních zkoušek pro pracovníky v chovech drůbeže
- učí se postupy první pomoci při způsobení úrazu nebo ohrožení zdraví

Žáci v rámci praktické výuky:

- učí se vést záznamy patřící do prvotní evidence v chovech drůbeže a připravují modelové podklady pro ústřední evidenci
- seznamují se s technologiemi chovu jednotlivých druhů drůbeže v reálných chovech drůbeže
- čistí, udržují a dezinfikují prostory pro chov drůbeže
- učí se posuzovat chovné prostředí a vhodnost technologie a systémů ustájení drůbeže
- seznamují se s krmnými směsmi a počítají spotřebu krmiva a vody pro zadané druhy a kategorie drůbeže
- po demonstraci práce v chovech učitelem praxe (případně odborného výcviku) nebo instruktorem praktického vyučování se učí zajišťovat krmení a napájení drůbeže
- na živé slepici pojmenují jednotlivé části těla, uvedou hlavní masné partie
- vyzkouší si posoudit exteriér předložených zvířat s ohledem na jejich užitkovost
- učí se vážit drůbež, seznámí se se standardní růstovou křivkou hybrida v technologickém postupu a posoudí jejich růst
- na základě demonstrace učitelem nebo instruktorem praktického vyučování se učí obsluhovat líhně
- na základě výkladu učitele se seznámí s problematikou péče o zdraví jednotlivých druhů drůbeže, prohlédnou si fotografie s příznaky významných onemocnění drůbeže, naučí se popsat příznaky vybraných onemocnění
- s využitím znalostí týkajících se prevence chorob se učí vyhodnocovat teplotu a vlhkost v objektech pro drůbež, kontrolovat kvalitu krmiva a vody, rozpoznávat příznaky onemocnění
- učí se sbírat, ošetřovat a třídit vejce
- seznamují se s předpisy týkající se BOZP a požární ochrany
- zopakují si poznatky z ekonomiky týkající se zpracování prvotních dokladů pro mzdové účetnictví podniku
- seznámí se se základními povinnostmi pracovníka a zaměstnavatele v případě pracovního úrazu
- učí se postupy první pomoci při způsobení úrazu nebo ohrožení zdraví

Zařazení do učebního plánu, ročník

Doporučuje se modul zařadit do druhého nebo třetího ročníku.

V případě předmětového uspořádání ŠVP je možné modul učit ve vyučovacích předmětech zaměřených na chov zvířat a v předmětu praxe pro obory vzdělání kategorie M nebo odborný výcvik pro obory kategorie H

VÝSTUPNÍ ČÁST

Způsob ověřování dosažených výsledků

Písemné a ústní zkoušení

Samostatná práce žáků: referát, projekt (doporučení, nepovinné)

Praktické zkoušení zvládnutí činností v chovu drůbeže

Ověřování probíhá ústně a písemně v rámci teoretické výuky ve vyučovacím předmětu chov zvířat. Hodnoceno je využívaní odborné terminologie, odborná správnost odpovědí a schopnost aplikace poznatků z anatomie a fyziologie a obecné zootechniky a z ekonomiky.

V rámci výuky odborné praxe (nebo odborného výcviku v případě oboru vzdělání kategorie H) jsou ověřovány především praktické dovednosti formou praktického předvedení žáky. Důraz je kladen na odbornou správnost, samostatnost a správné zacházení se zvířaty v souladu se zásadami welfare. Hodnoceny jsou také dovednosti organizace práce při zajišťování činností v živočišné výrobě a vedení pracovníků zajišťujících živočišnou výrobu.

Kritéria hodnocení

Kritéria hodnocení vycházejí z hodnoticího standardu profesní kvalifikace Zootechnik pro chov drůbeže Ošetřovatel drůběže a běžců .

Kritéria hodnocení využitelná pro hodnocení v rámci teoretické výuky:

- rozpoznat a charakterizovat základní plemena slepic, kachen, hus a krůt, vyjmenovat a charakterizovat hybridy chované v ČR
- popsat současný vývoj početního stavu slepic, kachen, hus a krůt a jejich parametry užitkovosti
- charakterizovat další druhy drůbeže (japonské křepelky, perličky, běžce)
- popsat vybraná ustanovení zákona č. 246/1992 Sb. na ochranu zvířat proti týrání a charakterizovat základní aspekty tohoto zákona z pohledu týrání zvířat a regulace bolestivých zákroků v chovu drůbeže, ve znění pozdějších předpisů
- popsat vybraná ustanovení vyhlášky č. 208/2004 Sb. o minimálních standardech pro ochranu hospodářských zvířat, vydané ministerstvem zemědělství a specifikovat požadavky na ochranu drůbeže
- popsat požadavky na organizaci práce a pracovních postupů při chovu drůbeže v souladu s nařízením vlády č. 27/2002 Sb., kterým se stanoví způsob organizace práce a pracovních postupů, které je zaměstnavatel povinen zajistit při práci související s chovem zvířat
- popsat vybraná ustanovení zákona č. 166/1999 Sb. o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, které definují povinnosti chovatele v oblasti veterinární péče a ochrany zdraví
- vysvětlit, které záznamy patří do prvotní evidence v chovech drůbeže
- charakterizovat a předvést vedení podkladů pro ústřední evidenci drůbeže (registr drůbeže v hospodářství, hlášení do ústřední evidence drůbeže)
- popsat vybraná ustanovení zákona č. 154/2000 Sb. o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), v platném znění a vyhlášky č. 136/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem a specifikovat povinnosti chovatele ve vztahu k označování drůbeže (zejména běžců)
- specifikovat požadavky pro chov nosnic v klasických klecích, obohacených klecových technologiích, ve voliérách, volně v halách a ve výbězích
- specifikovat požadavky pro chov nosnic v různých systémech chovu
- specifikovat požadavky pro výkrm kuřat
- specifikovat požadavky pro chov krůt
- specifikovat požadavky pro chov hus
- specifikovat požadavky pro chov kachen
- popsat mechanické čištění haly po vyskladnění drůbeže
- popsat postupy při dezinfekci prostor a uvést, kdy je možné opět naskladnit drůbež, popsat systém deratizace, dezinsekce a jejich evidenci
- vysvětlit význam intenzity a barvy světla na chování drůbeže
- popsat způsoby svícení v hale, hodiny tmy, stmívání světla
- popsat způsoby větrání a vytápění
- popsat anatomii trávicí soustavy a fyziologii trávení drůbeže
- vyjmenovat používané krmné směsi pro jednotlivé druhy a kategorie drůbeže
- stanovit orientační spotřebu krmiva a vody pro zadanou kategorii na kus a den
- popsat vhodnost různých typů krmítek a napáječek pro jednotlivé druhy a kategorie drůbeže
- pojmenovat jednotlivé části těla určeného kusu drůbeže a uvést hlavní masné partie
- posoudit exteriér předložených kusů drůbeže s ohledem na jejich užitkovost
- charakterizovat užitkové vlastnosti drůbeže (produkce vajec, produkce masa, peří) a uvést způsoby jejich hodnocení
- nakreslit snáškovou křivku a vysvětlit její praktický význam
- uvést pro jednotlivé druhy drůbeže vhodné poměry samic k samcům při přirozené plemenitbě
- uvést délku inkubace vajec jednotlivých druhů drůbeže
- charakterizovat požadavky na násadová vejce, vysvětlit ošetřování násadových vajec
- vysvětlit principy líhnutí, popsat typy líhní a jejich obsluhu
- vysvětlit význam a způsoby sexování drůbeže
- popsat nejčastější příčiny odumření zárodku během inkubace
- popsat příznaky základních nemocí drůbeže a navrhnout způsoby prevence
- vysvětlit preventivní opatření proti zavlečení nákaz do chovu
- navrhnout vakcinační program a aplikaci vakcín
- popsat systémy sběru vajec, balení a třídění
- objasnit principy třídění a označování konzumních vajec, vysvětlit význam jednotlivých údajů
- posoudit vhodnost předložených násadových vajec pro inkubaci
- vyjmenovat a vysvětlit hlavní druhy dokumentů používaných v pracovně-právní oblasti
- popsat zpracování prvotních dokladů pro mzdové účetnictví podniku
- navrhnout systém motivačního odměňování podřízených pracovníků v konkrétních podmínkách
- navrhnout plán odborných školení a kvalifikačních zkoušek podřízených pracovníků
- uvést základní povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu
- popsat první pomoc při způsobení úrazu nebo ohrožení zdraví

Kritéria hodnocení pro ověřování v rámci praktické výuky:

- rozpoznat a charakterizovat základní plemena slepic, kachen, hus a krůt, vyjmenovat a charakterizovat hybridy chované v ČR
- předvést vedení podkladů pro ústřední evidenci drůbeže (registr drůbeže v hospodářství, hlášení do ústřední evidence drůbeže)
- posoudit chovné prostředí a technologii chovu nosnic v daném chovu a navrhnout opatření ke zlepšení podmínek chovu
- zkontrolovat funkčnost krmítek a napáječek v hale
- vysvětlit zásady pro vyskladňování drůbeže, popsat a předvést správnou manipulaci s ní
- provést údržbu a případně drobné opravy zařízení v určeném chovu drůbeže
- popsat a předvést způsob učení snášení kuřic do snáškových hnízd ve volných chovech
- popsat způsoby větrání a vytápění, zkontrolovat funkčnost náhradního zdroje
- stanovit orientační spotřebu krmiva a vody pro zadanou kategorii na kus a den
- předvést způsob správného nakrmení drůbeže ve volných chovech
- zajistit napájení pro drůbež ustájenou v hale
- zkontrolovat dostupnost krmení pro drůbež a posoudit vhodnost použité technologie v hale
- posoudit exteriér předložených kusů drůbeže s ohledem na jejich užitkovost
- zvážit reprezentativní vzorek drůbeže a posoudit jeho růst na základě srovnání se standardní růstovou křivkou v technologickém postupu pro daného hybrida
- předvést fixaci drůbeže při inseminaci a přípravu pomůcek
- předvést zacházení s mláďaty při vybírání z líhní, třídění, vakcinaci, balení a přepravě
- vyhodnotit teplotu a vlhkost v hale pro daný druh a kategorii drůbeže a navrhnout příslušná opatření
- posoudit zdravotní stav drůbeže, rozpoznat příznaky onemocnění
- zkontrolovat (senzoricky) kvalitu krmiva a vody
- navrhnout vakcinační program a aplikaci vakcín
- popsat systémy sběru vajec a u konkrétní technologie sběr demonstrovat
- demonstrovat správné třídění, balení a skladování vajec
- posoudit u vzorku vajec čistotu a neporušenost skořápky, velikost a tvar
- posoudit vhodnost předložených násadových vajec pro inkubaci
- navrhnout systém motivačního odměňování podřízených pracovníků v konkrétních podmínkách
- navrhnout plán odborných školení a kvalifikačních zkoušek podřízených pracovníků
- charakterizovat základní právní předpisy týkající se BOZP a požární ochrany, dodržovat je a kontrolovat jejich dodržování u podřízených pracovníků

Podmínkou pro splnění modulu je úspěšnost minimálně 50%. Plnění jednotlivých kritérií je možné zaznamenávat do portfolia žáka.

Doporučená literatura

MICHÁLEK, Jan, František TULÁČEK a Josef ZADINA. Chov zvířat. Praha: Credit, 1995. ISBN 8090164560.

[MILOŠ SKŘIVAN .. ET AL.]. Drůbežnictví 2000. Praha: Agrospoj, 2000. ISBN 8023942255.

PROMBERGEROVÁ, Iveta. Drůbež na vašem dvoře. Praha: Brázda, 2012. ISBN 978-80-209-0395-2.

ŠONKA, František. Chov a výkrm drůbeže v drobných chovech. Praha: Dona, 1997. ISBN 8085463857.

PAVEL, Ivan a František TULÁČEK. Vzorník plemen drůbeže. Praha: Český svaz chovatelů, 2006. ISBN 80-239-9542-1.

SCHMIDT, Horst. Kapesní atlas slepic a zakrslých slepic: 182 plemen slepic na zahradu, do domu, na farmu a výstavu. Líbeznice: Víkend, 2007. ISBN 978-80-86891-54-5.

HYÁNKOVÁ, [Ludmila a Jiří HORT]. Stručný průvodce pro začínající chovatele japonských křepelek masného typu. Praha: Výzkumný ústav živočišné výroby, 1999. ISBN 8023840061.

http://ksz.agrobiologie.cz/plemenadrubezeakraliku/kur.html

Poznámky

Doporučené rozvržení hodin:

teoretické vyučování - 16 hodin

praktické vyučování - 16 hodin

V případě využití modulu v oboru vzdělání zemědělec-farmář, není nutné, aby se žáci v rozsahu stanoveném modulem věnovali problematice právní úpravy chovu drůbeže a organizace a řízení činností v chovech.

Obsahové upřesnění

OV NSK - Odborné vzdělávání ve vztahu k NSK

Materiál vznikl v rámci projektu Modernizace odborného vzdělávání (MOV), který byl spolufinancován z Evropských strukturálních a investičních fondů a jehož realizaci zajišťoval Národní pedagogický institut České republiky. Autory materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, jsou Zdeňka Szebestová, Jana Mičková. *Creative Commons CC BY SA 4.0 – Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.*